

Kecskeméti fehérvirágú csávázatlan

Ajánlás: zöldítés

AKG: AKG

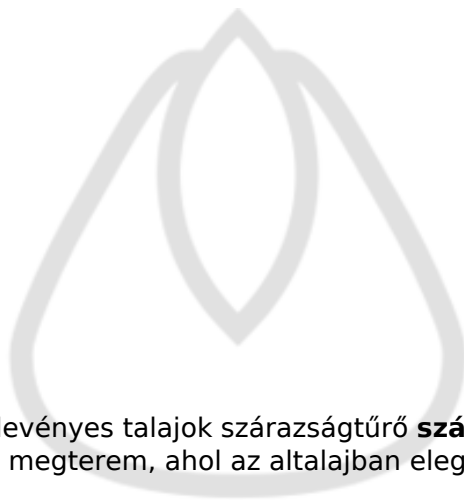
Csávázás: csávázatlan

Életciklus: kétéves

Norma: 30-35 kg/ha

Státusz: Elfogyott

Szap. fok: kereskedelmi

A somkóró a meszes, sovány, sülevényes talajok szárazságtűrő **szálas takarmány- és zöldtrágya növénye**. Hazánkban mindenütt megterem, ahol az altalajban elegendő a mész, és a talajvíz nincsen magasan.

A somkóró hasznosítása kettős. Elsősorban zöldtrágyázás céljára termesztjük, de az értékesebb pillangós takarmányok pótlására is alkalmas, fehérjében gazdag szálas takarmány.

Takarmányozási értékét befolyásolja, hogy az egész növény kumarint tartalmaz, és a kumarintól keserű íze van. Ezért más takarmányokkal keverten, vagy csak szoktatás után etethető. A kumarintartalom csökkenthető, ha szénát készítünk belőle, de növelhető az ízletessége silózással is. Vetésterülete hazánkban állandóan változik. Elterjedését főként az gátolja, hogy a száraz, meszes homokon nehéz megtelepíteni.

Rendszertan és biológiai jellemzés:

A somkóró fontosabb fajai a fehér virágú somkóró (*Melilotus albus* Desr.) és a sárgavirágú vagy orvosi somkóró (*Melilotus officinalis* Desr.). Meszes talajainkon mind a két faj vadnövényként is megtalálható.

A korábban termesztésbe vont fehérvirágú somkórónak két termesztett formája van, az egyéves és a kétéves somkóró. Hazánkban elsősorban a kétéves somkóró termesztése folyik.

Biológiai jellemzés:

- A somkóró - főleg fiatal korában - morfológiailag hasonlít a lucernához.
- Gyökérzete fejlett, mélyreható karógyökérzet.
- Szára felálló és elágazó, 2-3 méter magasra is megnő.
- Levelei hármasan összetettek és erősen fogazottak.
- A száron kevés levél van. Virágzata megnyúlt fürt.
- A színe fajok szerint fehér vagy sárga.
- Jó mézeliő növény.
- Termése barnás-fekete egymagvú hüvely.

- A magja színben (sárga) és nagyságban hasonló, de alakban eltér a lucernamagtól.
- Ezermagtömege 1,9-2 g körül van.

Éghajlat, talajigény és vetésváltás:

A somkóró igénytelen, fagy- és szárazságtűrő növény. Talajigénye csak a mészigényben jelentkezik, főleg az altalaj mésztartalma fontos.

A sülevényes, kavicsos, sovány, meszes homokon és a szikes talajokon is megterem.

Hazánkban főleg a Duna-Tisza közti meszes homoktalajokon termesztik.

Az előveteményekre igénytelen, rendszerint a takarónövénytől függ az előveteménye.

Általában két kalászos növény közé kerül. Ha zöldtrágyának termesztjük, kapásnövény következzen utána.

Trágyázás és talajelőkészítés:

Igénytelen növény, a műtrágyák közül kisebb foszfor- és káliumadagok is elegendők számára. Talajelőkészítése azonos a többi hereféléével, illetve a takarónövényével.

Vetés:

Általánosabb a tavaszi vetés. A kétéves somkórót leggyakrabban rozsra vetjük.

Az egyéves somkórót helyesebb takarónövény nélkül vetni, mivel gyors fejlődése miatt felnövi a takarónövényt.

Gabonaszortávolságra és 1-2 cm mélyre kell vetni. Homokon a vetés után mindig járassunk gyűrűshengert.

Ápolás:

Mechanikai ápolást nem igényel csak hiányos beállottság esetén van szükség gyomirtására.

A betegségek közül a peronoszpóra, a somkóró-cerkospóra, a szárfenésedés, a pillangósok tifulás betegsége és a somkóró-mozaikvírus támadhatja meg.

Kártevői a csipkézőbogarak, a somkóró-bagolyféle és a lucerna-bagolyféle.

Betakarítás:

A tisztán vetett egyéves **somkóró három hónap után lekasálható, vagy leszántható**. A kétéves somkóró első évi termése az időjárástól függ. Előfordul, hogy az ősz folyamán számíthatunk egy kaszálásra, de zöldtrágyának is leszánthatjuk. A második évi hasznosítása sokoldalú.

Felhasználható: zöldtakarmányozásra, szénakészítésre, legeltetésre, magtermesztésre és zöldtrágyázásra.

Zöldtrágyázásra az első és második növedéke is felhasználható, de hogy melyiket szántsuk le, azt mindig a körülmények és a termesztési cél határozza meg. Zöldtrágyázásra legalkalmasabb bimbós korban alászántani.

Magtermesztés: a kétéves somkóró csak a második évben terem magot. Magnak meghagyható ugyan az első kaszálás is, de célszerűbb a második növedéket megfogni.

PRIMAG
— 1991 —